

Tab. 1. Referenční hodnoty pro screening sarkopenické obezity (upraveno podle 5)

Parametr	Populace	Velikost vzorku	Reference	
BMI	≥ 30 kg/m ²	—	(7)	
	≥ 27,5 kg/m ²	Asijská	(8)	
	≥ 28 kg/m ² pro M, ≥ 24 kg/m ² pro Ž	Smišená etnika (bílé, černoši, hispánci, „ostatní“), M a Ž, ≥ 18 let	1 393	(9)
	≥ 25 kg/m ²	Smišená etnika (nehispánská bílá, nehispánská černošská, hispánská a „jiná“), M a Ž ≥ 60 let	4 984	(10)
	≥ 25 kg/m ²	Asijská, M a Ž, 20–84 let	1 193	(11)
Obvod pasu	≥ 102 cm pro M, ≥ 88 cm pro Ž	Kavkazská, M a Ž, 25–74 let	1 918	(12)
	2 úrovně I: ≥ 90 cm pro M, ≥ 80 cm pro Ž II: ≥ 102 cm pro M, ≥ 88 cm pro Ž	—	—	(13)
	2 úrovně I: ≥ 78 cm pro M, ≥ 72 cm pro Ž II: ≥ 90 cm pro M, ≥ 80 cm pro Ž	Asijsko-indická, M a Ž, > 18 let	2 050	(14)
	Optimální prahové hodnoty: 87,4 cm pro Ž, 97,6 cm pro M	Smišená etnika (nehispánská bílá, nehispánská černošská, hispánská a další), M a Ž, ≥ 60 let	4 984	(10)
	Optimální hodnoty se pohybovaly od: 72,5 až 103 cm pro M 65,5 až 101,2 cm pro Ž	Smišená etnika (bělošský, asijský, asijsko-indický, afroamerický, bílý Američan, hispánci, jiný), M a Ž, ≥ 18 let	Zkontrolováno 61 studií	(15)

Druhá složka screeningu posuzuje indikátory sarkopenie. Podezření na sarkopenii vyslovujeme na základě klinických příznaků nebo přítomnosti rizikových faktorů. U seniorů můžeme využít validovaný dotazník SARC-F (16). Panel odborníků doporučuje, aby všichni lidé s obezitou a nadváhou ve věku nad 70 let byli považováni za ohrožené SO kvůli dalšímu riziku rozvoje sarkopenie související s věkem. V praxi se navrhuje, aby tato populace pravidelně podstupovala vyšetřování funkčních parametrů kosterního svalstva k vyloučení SO. Mezi další rizikové faktory patří několik chronických onemocnění, o kterých je dobře známo, že zvyšují riziko ztráty svalové hmoty a funkce, stejně jako katabolické stavy nebo poruchy výživy, které způsobují ztrátu svalů.

Klinické příznaky a rizikové faktory pro screening sarkopenické obezity

- Věk > 70 let
- Diagnóza chronických onemocnění: chronické srdeční selhání, chronické onemocnění ledvin, chronické selhání nebo dysfunkce střev, chronické onemocnění jater (zejména NASH a jaterní cirhóza), chronické respirační onemocnění, chronické neurologické a neurodegenerativní onemocnění, deprese, kognitivní porucha, endokrinní onemocnění (metabolický syndrom, diabetes mellitus, hyperkortizolismus, hypogonadismus), nádorové onemocnění, osteoartróza
- Nedávné akutní onemocnění/změna v nutričním stavu: nedávná hospitalizace, nedávná velká operace nebo trauma, imobilizace, snížený příjem potravy 50 % po dobu víc než 2 týdnů, nedávné zhubnutí nebo přírůstek hmotnosti, dlouhodobé restriktivní diety a bariatrická chirurgie
- Anamnéza: opakované pády, slabost, únava, vyčerpání, progresivní pohybové omezení

Dotazník SARC-F

Je pět otázkový dotazník s velmi dobrou specifitou, ale nízkou senzitivitou. Jednotlivé položky se soustředí na sílu, chůzi, postavení ze sedu, chůzi do schodů a pády. Podezření na sarkopenii je při výsledku

5–10 bodů (Tab. 2). Studie naznačují, že citlivost SARC-F lze zlepšit přidáním obvodu lýtky, nicméně k zařazení do doporučení je potřeba ještě další studie (5).

Pokud jsou tedy splněny obě podmínky (zvýšené BMI nebo obvod pasu a jsou pozitivní příznaky sarkopenie), přistoupí se k samotné diagnostice.

Diagnóza

Vždy následuje po pozitivním screeningu. Je prováděna ve dvou krocích. Nejdřív hodnotíme funkční parametry kosterního svalstva. Pokud zjistíme jejich nízké hodnoty, diagnostický algoritmus pokračuje hodnocením tělesného složení. Rozhodnutí měřit funkční parametry kosterního svalstva v prvním kroku diagnostického procesu je ovlivněno praktickou stránkou. Při hodnocení tělesného složení využíváme nástroje (DXA, BIA), které, i když jsou stále dostupnější, jsou méně běžně dostupné než ty, které se používají pro hodnocení funkce kosterního svalstva.

Tab. 2. Dotazník SARC-F (upraveno podle 16)

SARC-F	Otázka	Skóre
1. Síla	Jak velké potíže máte při zvedání a nesení břemene o váze 5 kg?	"0 = žádné 1 = malé 2 = velké nebo neschopen"
2. Chůze	Jak velké potíže vám činí přejít místnost?	"0 = žádné 1 = malé 2 = velké, s pomůckami nebo neschopen "
3. Postavení ze sedu	Jak velké potíže vám činí přesun ze židle či postele?	"0 = žádné 1 = malé 2 = velké nebo neschopen bez pomoci "
4. Chůze do schodů	Jak velké potíže vám činí vylézt 10 schodů?	"0 = žádné 1 = malé 2 = velké nebo neschopen "
5. Pády	Kolikrát jste upadl/a během minulého roku?	"0 = neupadl/a 1 = 1–3 pády 2 = 4 či více pádů "